

INFORMATĪVAIS ZIŅOJUMS

PAR ROPAŽU NOVADA ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2014.-2030.GADAM PIEŅEMŠANU

Saskaņā ar 23.03.2004. Ministru kabineta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” VII. nodaļas 27.punktu

Ropažu novada pašvaldība informē, ka ar Ropažu novada domes 2014.gada 26.februāra sēdes lēmumu (protokols Nr.3, 8.§) „Par Ropažu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2014.-2030.gadam un Vides pārskata apstiprināšanu” ir apstiprināta Ropažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2014.-2030.gadam (turpmāk tekstā – Stratēģija).

Ropažu novada Stratēģijai ir veikta Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra un izstrādāts Vides pārskats, pamatojoties uz likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (4.panta trešo daļu, 23.²pantu, 23.³pantu, 23.⁵ pantu), 23.03.2004. Ministru kabineta noteikumiem Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi novērtējums” un Vides pārraudzības valsts biroja 2013.gada 22.janvāra lēmumu Nr.4.

Informatīvais ziņojums sagatavots atbilstoši Vides pārraudzības valsts biroja 2014.gada 6.februāra sniegtajam atzinumā Nr.3 „Par Ropažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2013.-2030.gadam Vides pārskatu” iekļautajām rekomendācijām un 23.03.2004. Ministru kabineta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi novērtējums” VII. nodaļas 27.punktu.

Ropažu novada Stratēģiju sadarbībā ar Ropažu novada pašvaldības speciālistiem, izstrādāja SIA „Reģionālie projekti”, Vides pārskatu izstrādāja vides speciāliste Aira Veinberga. Vides pārskatā atspoguļots esošais vides stāvoklis novadā, vides stāvoklis teritorijās, kuras plānošanas dokumenta īstenošana var būtiski ietekmēt, ar plānošanas dokumenta īstenošanu saistītās vides problēmas, un būtiskākās ietekmes uz vidi novērtējums, piedāvāti risinājumi būtisko ietekmju novēršanai un mazināšanai, pamatotas un izvērtētas alternatīvas, kā arī paredzēti pasākumi plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringa nodrošināšanai.

1. KĀ PLĀNOŠANAS DOKUMENTĀ INTEGRĒTI VIDES APSVĒRUMI

Stratēģija ir Ropažu novada administratīvās teritorijas ilgtermiņa attīstības plānošanas dokuments, kurā noteikts ilgtermiņa attīstības redzējums (vīzija), mērķi, prioritātes, teritorijas specializācija un telpiskās attīstības perspektīva. Stratēģija 2014.-2030.gadam ir Ropažu novada hierarhiski augstākais ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments pašvaldībā.

Stratēģijas mērķis ir noteikt pašvaldības teritorijas ilgtermiņa attīstību (virzienus) līdz 2030.gadam, kura Stratēģiskā daļa kalpo pašvaldības teritorijas attīstības vidēja termiņa attīstības plānošanas dokumentam – Attīstības programmai, savukārt Telpiskās attīstības perspektīva ir kā pamats novada Teritorijas plānojuma izstrādei.

Vides pārskats ir sagatavots stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras ietvaros Stratēģijas izstrādes laikā, un kurā ir identificētas, aprakstītas un izvērtētas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas iespējamās būtiskās ietekmes uz vidi un iespējamās alternatīvas, ņemot vērā Stratēģijas izstrādes mērķi, pamatojumu un teritorijas, kuras vietējās pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumenta realizēšana jeb īstenošana varētu būtiski ietekmēt.

Stratēģija paredz uzturēt līdzšinējo maznozīmīgo slodzi uz vidi - paaugstinot teritorijas labiekārtojuma līmeni, koncentrējot blīvas dzīvojamās apbūves teritorijas esošo ciemu robežās, paaugstinot komunālās infrastruktūras efektivitāti (ūdensapgāde, kanalizācija, siltumapgāde, atkritumu apsaimniekošana), uzlabojot transporta infrastruktūras kvalitāti, nosakot kritērijus lauku teritorijas galveno funkcionālo telpu (meža zemju teritorijas, derīgo izrakteņu ieguves teritorijas, ražošanas un loģistikas teritorijas,

lauksaimniecības zemju teritorijas, tūrisma un rekreācijas teritorijas un dabas aizsardzības teritorijas) turpmākai attīstībai un plānošanai.

Stratēģijā bez kritērijiem funkcionālo telpu attīstībai un plānošanai, noteikti arī konkrētās telpas attīstības ilgtermiņa mērķi.

Stratēģijas telpiskās attīstības perspektīva akcentē šādus galvenos Ropažu novada attīstības virzienus:

- 1) policentrisks apdzīvojums ar noteiktu pakalpojuma klāstu un augstu labiekārtojuma pakāpi;
- 2) augstas kvalitātes infrastruktūra un laba sasniedzamība;
- 3) daudzveidīgas lauku (atvērtās) teritorijas un kvalitatīva vide.

2. KĀ ŅEMTS VĒRĀ VIDES PĀRSKATS, IZTEIKTIE ATZINUMI, SABIEDRISKĀS APSPIEŠANAS REZULTĀTI

Vides pārskata izstrāde un sabiedriskā apspriešanas procedūra tika veikta vienlaicīgi ar Ropažu novada Stratēģijas izstrādi.

Vides pārskata projekta publiskās apspriešanas laikā (kas notika laika posmā no 02.12.2013. līdz 12.01.2014.) tika saņemti institūciju atzinumi.

Stratēģijas redakcijas un Vides pārskata projekta publiskās apspriešanas laikā tika organizētas divas sabiedriskās sanāksmes Ropažos, Kultūras un izglītības centrā, Sporta ielā 2 un Silakrogā, Multifunkcionālā centrā, Priedes 5-1.

Publiskās apspriešanas laikā par Vides pārskata projektu netika saņemts neviens rakstisks privātpersonu priekšlikums. Publiskās apspriešanas sanāksmē Ropažos tika diskutēts par dabas lieguma „Lielie Kangari” teritorijas izmantošanu un apsaimniekošanu. Publiskās apspriešanas laikā vairāk tika diskutēts par Ropažu novada Stratēģijas esošās situācijas aprakstu, t.i., par datu precizitāti un mazāk tika pievērsti jautājumi stratēģiskai un telpiskās perspektīvas sadaļai.

Institūciju atzinumi par Vides pārskata projektu:

Atzinums	Komentārs
Dabas aizsardzības pārvaldes Vidzemes reģionālā administrācija (Pārvalde)	
<p>Pārvalde sniedza šādus priekšlikumus par Vides pārskatu:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Sadaļā Pamatinformācija par Ropažu novadu 6.lpp – Institūcijas, kam nosūtīts Vides pārskats atzinuma sniegšanai tekstu Pierīgas reģionālā administrācija aizstāt ar tekstu Vidzemes reģionālā administrācija.2. 3.11.2.apakšnodaļu 29.lpp aiz pirmā teikuma papildināt ar šāda satura tekstu: par aizsargājamu uzskatāms jebkurš koks, kas sasniedzis Ministru kabineta 2010.gada 16.marta noteikumu Nr.264 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” (turpmāk – ĪADT noteikumi) 2.pielikumā noteiktos parametrus. Informācija par dižkokiem pastāvīgi tiek reģistrēta Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā „OZOLS”. Informāciju par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām jebkurš interesents var aplūkot Dabas aizsardzības pārvaldes interneta mājas lapā http://www.daba.gov.lv/public/lat/dati1/dabas_datu_parvaldibas_sistema_ozols/ viesā statusā. <p>Informējam, ka jebkurš interesents var piedalīties dižkoku noteikšanā un reģistrēšanā, aizpildot dižkoka novērojuma protokolu. Protokola veidlapa ir atrodamā Dabas aizsardzības pārvaldes interneta mājas lapā www.daba.gov.lv —> sabiedrības līdzdalība —> sabiedriskais monitoringa —> Sabiedriskā monitoringa rokasgrāmata —> dižkoki. Aizpildīts dižkoka</p>	<ol style="list-style-type: none">1. Izlabots.2. Vides pārskats tika papildināts ar informāciju par aizsargājamiem dižkokiem, kā arī informācija tika pieņemta zināšanai.

<p>novērojuma protokols ir jānosūta Dabas aizsardzības pārvaldei uz pasta adresi: Baznīcas ielā 7, Siguldā, Siguldas novadā, LV-2150, vai uz elektroniskā pasta adresi daba@daba.gov.lv.</p> <p>3. 4.1.1.apakšnodalā 32.lpp pirmajā teikumā ir atsauce uz stratēģijā noteikto rīcību teritorijas attīstībai un plānošanai, kurā teikts, ka dabas lieguma „Lielie Kangari” attīstības potenciāls saistāms ar ekotūrisma un izziņas tūrisma iespējām, vienlaicīgi saglabājot un ilgtspējīgi apsaimniekojot dabas vērtības. Administrācija vērš uzmanību, ka dabas lieguma „Lielie Kangari” dabas aizsardzības plānā 2007.-2017.gadam netiek paredzēta tūrisma infrastruktūra jaunā vietā, izņemot esošo dabas taku ar dabas aizsardzības plānā paredzēto aprīkojumu. Informējam, ka pamatojoties uz ĪADT noteikumu 16.16.3.3.apakšpunktu publiski pieejamu dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras ierīkošanai dabas lieguma teritorijā ir jāsaņem Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja.</p>	<p>3. Dabas lieguma teritorijas perspektīvā izmantošana Stratēģijā noteikta, ņemot vērā teritorijas Dabas aizsardzības plāna 2007.-2017.gadam rekomendācijas.</p>
Rīgas plānošanas reģiona administrācija (RPR)	
<p>RPR kopumā atbalsta Ropažu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2013.-2030.gadam un Vides pārskata apstiprināšanu Ropažu novada domē.</p>	<p>Nav iebildumu par Vides pārskata projektu. Rīgas plānošanas reģions kopumā atbalsta Ropažu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2013.-2030.gadam un Vides pārskata apstiprināšanu Ropažu novada domē.</p>
Veselības inspekcijas Rīgas reģiona higiēnas novērtēšanas un monitoringa nodaļa (Inspekcija)	
<p>SLĒDZIENS Izvērtējot higiēnas prasības, neiebilstam Ropažu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2013.-2030.gadam un vides pārskata projekta risinājumam.</p>	<p>Izvērtējot higiēnas prasības, Inspekcija neiebilst Ropažu novada Stratēģijas un Vides pārskata projekta risinājumam.</p>
VVD Lielrīgas reģionālā vides pārvalde (LRVP)	
<p>LRVP ieskatā plānošanas dokumentā būtu jāpapildina ar sekojošo:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. detalizētāk jāizvērtē Ropažu novada teritorijas, kurās novērojams iedzīvotāju skaita pieaugums (tās ir ciemu teritorijas vai arī lauku apbūves teritorijas). Palielinoties iedzīvotāju skaitam konkrētā teritorijā, palielinās iedzīvotāju radītā ietekme uz teritoriju un vidi kopumā. Tāpat blakus teritoriju attīstītājiem (potenciāliem investoriem, īpašniekiem) ir jārēķinās ar jauniem apstākļiem, plānojot savu darbību (piemēram, ražošanu, derīgo izrakteņu ieguvu u.c.) – vai apbūves teritoriju pietuvošanās to īpašumiem neliegs uzsākt iecerētās darbības, kāda paredzama savstarpējā mijiedarbība un ietekme uz iedzīvotājiem un viņu dzīves apstākļiem; 2. jāpārskata pagasta apdzīvoto vietu saraksts, kurām ir piešķirts ciema statuss. VVD LRVP ieskatā tām mazāk blīvi apdzīvotajām vietām, kurām ir piešķirts ciema statuss, bet, kurās netiek plānota publisko pakalpojumu pieejamība, būtu jāanulē ciema statuss un perspektīvā tās jāpārdefinē par lauku apbūves teritorijām ar mazāku pieļaujamo apbūves blīvumu un lielāku minimālo jaunveidojamo parceļu platību; 3. plānošanas dokumentā detalizētāk būtu jāizvērtē iedzīvotāju nodrošinājums ar pašvaldības nodrošinātajiem centralizētajiem pakalpojumiem (ūdensapgāde, kanalizācija, siltumapgāde, elektroapgāde). Plānošanas dokumentā būtu jāizvirza perspektīvā uz 2030.gadu konkrēts 	<p>1., 2. Stratēģijas telpiskās attīstības perspektīvā tiek noteikti apdzīvoto vietu attīstības centri (novada nozīmes attīstības centri, vietējie nozīmes attīstības centri un ciemi) vadoties, no pašvaldības 28.03.2012. domes sēdes lēmuma (sēdes protokols Nr.4, 12.§) Par novada nozīmes attīstības centru noteikšanu. Savukārt ciema statusi un to robežas noteiktas Ropažu novada teritorijas plānojumā 2006.-2018.gadam (2009.gada grozījumi). Katram attīstības centru līmenim noteikts pieejamais un plānotais publisko pakalpojumu klāsts. Ilgtermiņa</p>

mājsaimniecību īpatsvars (% no iedzīvotāju skaita/mājsaimniecību skaita), kuram jābūt pieslēgtām pie pašvaldības nodrošinātajiem centralizētajiem pakalpojumiem;

4. plānošanas dokumentā ir aplūkota virszemes ūdensobjektu ūdens kvalitāte, bet netiek izvirzīti nosacījumi, kuri būtu jāīsteno Ropažu novadā, lai šo ūdens kvalitāti paaugstinātu vai vismaz saglabātu iepriekšējā līmenī Daugavas un Gaujas upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas plānu pārskata perioda beigās 2015.gadā;

5. plānošanas dokumentā un plānošanas dokumenta stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskata projekta sadaļā „Ar plānošanas dokumentu saistītās vides problēmas” netiek apskatīts tāds vides jautājums kā virszemes ūdensobjektu applūstošās teritorijas, virszemes ūdensobjektu izraisītie plūdi/pali. Nepieciešamības gadījumā plānošanas dokumentā jāaktualizē virszemes ūdensobjektu applūstošās teritorijas, lai tajās turpmākā novada attīstības gaitā netiktu paredzēta apbūve, kas var novest pie avāriju situācijām, vides kvalitātes/iedzīvotāju dzīvības un veselības apdraudējuma;

6. plānošanas dokumentā un plānošanas dokumenta stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskata projekta sadaļā „Ar plānošanas dokumentu saistītās vides problēmas” netiek apskatīts tāds vides jautājums kā derīgo izrakteņu ieguve no ietekmju viedokļa. VVD LRVP ieskatā pašvaldībai būtu diferencētāk jāizvērtē derīgo izrakteņu ieguves pieļaujamība pašvaldības teritorijā, jo tā ir saistīta ar iespējamiem būtiskiem traucējumiem – iedzīvotāju un īpašumu apdraudējums spridzināšanas laikā (dolomīta atradnēs), trokšņiem, putekļiem, autoceļu noslodzi, depresijas piltuvju veidošanos (gruntsūdeņu atsūknēšanas laikā), kā arī Pietēnupes un Lielās Juglas ūdens kvalitāti un bioloģisko daudzveidību (Vāverkroga apkārtnē esošās un plānotās dolomīta atradnes atsūknētos gruntsūdeņus novada Pietēnupē vai tajā ietekošos novadgrāvjos). Nepieciešamības gadījumā būtu jāizvērtē meliorācijas sistēmu pārtīrīšana, lai Pietēnupē un tālāk Lielajā Juglā nenonāktu suspendētās vielas no dolomītu ieguves laikā atsūknētajiem gruntsūdeņiem;

7. plānošanas dokumentā ir sniegta neaktualizēta informācija par derīgo izrakteņu atradnēm Ropažu novadā;

8. plānošanas dokumentā kā pašvaldības potenciāli ietekmējams virszemes ūdensobjekts netiek norādīta Mazā Jugla.

attīstības virziens apdzīvojuma struktūras plānošanā un attīstībā noteikts – policentrisks apdzīvojums ar noteiktu pakalpojuma klāstu un augstu labiekārtojuma pakāpi.

Stratēģijā noteikts, ka tās apdzīvotās vietas (ciemi), kuriem trūkst blīvi apdzīvoto vietu pazīmes (savrupas piemājas un zemnieku saimniecību sētas), to attīstībai prioritāri turpmākajā novada teritorijas attīstības plānošanā pārskatāmas ciemu robežas un ciemu statusa saglabāšana vai nesaglabāšana. Saglabājamas kā vēsturiski veidojušās apdzīvotās vietas.

3. Pašvaldības nodrošinājums ar centralizētām

inženierkomunikācijām noteikts Stratēģijas 3.3.4.apakašpunktā un attēlots attēlā, kā arī pašreizējās situācijas aprakstā. Piesaistot, ES līdzfinansējumu pašvaldība izstrādā ūdenssaimniecības attīstības projektus, detalizētāk raksturojums sniegts pašvaldības attīstības programmā.

4. Pamata un papildus pasākumi ūdensobjektu kvalitātes saglabāšanai un uzlabošanai detalizēti noteikti ūdensobjektu apgabala apsaimniekošanas plānos, kuri jāņem vērā arī Ropažu novada pašvaldībai un privātpersonām.

5. Applūstošās teritorijas tika precizētas 2009.gada teritorijas plānojuma grozījumos. Stratēģijā brīvi izvēlētā veidā (bez mēroga noteiktības) attēlota vēlamā teritorijas telpiskā struktūra.

6. Vides pārskatā skatītas derīgo izrakteņu ieguves darbības ietekmes. Stratēģijā kā galvenās funkcionālās telpas tiek noteiktas un attēlotas arī derīgo

izrakteņu ieguves teritorijas, ņemot vērā teritorijas plānojumā noteiktās derīgo izrakteņu ieguves teritorijas, valsts nozīmes derīgo izrakteņu atradnes, derīgo izrakteņu ieguves teritorijas, kur izpētīti un pieejami nozīmīgi derīgo izrakteņu krājumi, jau izveidojusies ražošanas bāze un transporta un inženiertehniskā infrastruktūra. Noteiktas rīcības teritorijas attīstībai un plānošanai.

7. Atzinumā nav precīzi norādīts, kāda informācija par derīgo izrakteņu atradnēm ir neaktuāla. Informācija par izpētītām un izmantotām derīgo izrakteņu atradnēm un ieguves vietām izmantota no www.meteo.lv datu bāzes.

8. Mazā Jugla neatrodas pašvaldības teritorijā. Lielāku ietekmi uz šo ūdensobjektu varētu radīt citas pašvaldības.

Vides pārskata pilnveidotā redakcija (pēc institūciju atzinumu rezultātiem) tika iesniegta Vides pārraudzības valsts birojam atzinuma sniegšanai.

Vides pārraudzības valsts birojs 2014.gada 6.februārī sniedza atzinumu Nr.3 „Par Ropažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2013.-2030.gadam Vides pārskatu”, izvērtējot Ropažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2013.-2030.gadam Vides pārskata atbilstību Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” IV nodaļa 8.punkta prasībām. Vides pārraudzības valsts birojs savā atzinumā nav norādījis būtiskus iebildumus par Vides pārskatu, tikai sniegta sekojošas rekomendācijas:

- ⟨ Ropažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2013.-2030.gadam Vides pārskats jāpapildina/jāprecizē, ņemot vērā šajā atzinumā izteiktās rekomendācijas:
 - Vides pārskatā jāaktualizē informācija par no jauna pieņemtajiem 2011.gada 18.decembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.33 „Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma ar nitrātiem” – aktualizēts;
 - Vides pārskatā ietvertā informācija par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūrām ir atbilstoši korigējama, attiecīgi norādot uz konkrētu projektu jau pabeigto vai pašlaik veikto ietekmes uz vidi novērtējumu vai ietekmes uz Natura 2000 novērtējumu – korigēta;
- ⟨ rekomendē Ropažu novada pašvaldībai, pilnveidojot un īstenojot Ropažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2013.–2030.gadam, ņemt vērā Vides pārskatā un sabiedriskās apspriešanas laikā izteiktos priekšlikumus – ņemts vērā;
- ⟨ par informatīvā ziņojuma sagatavošanas nepieciešamību atbilstoši normatīvo aktu prasībām;
- ⟨ izstrādāt monitoringa ziņojumu un iesniegt to (arī elektroniskā veidā) Vides pārraudzības valsts birojā.

3. PAMATOJUMS, KĀPĒC NO VISIEM IESPĒJAMIEM RISINĀJUMA VARIANTIEM IZRAUDZĪTS PIENĒMTAIS VARIANTS

Kā vienīgo alternatīvu Ropažu novada Stratēģijai varētu uzskatīt „0” alternatīvu, kad tiek saglabāta esošā situācija un netiek plānota novada turpmākā ilgtermiņa attīstība un netiek izstrādāti novada teritorijas attīstības plānošanas dokumenti. Šāda situācija ir pretrunā gan ar Rīgas plānošanas reģiona, gan ar pašvaldības attīstības mērķiem, gan ar vides aizsardzības interesēm, jo atrodies Pierīgas areālā teritorijas attīstība notiek jau tagad, gan pieprasot jaunas apbūvējamās teritorijas, gan izrādot interesi par uzņēmējdarbības attīstību šajā novadā, kā arī attīstot transporta infrastruktūras teritorijas, kas palielinās autotransporta plūsmu cauri novada teritorijai.

Bez vietējās pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumenta neesamības netiks sasniegti attīstības stratēģiskie mērķi un ilgtermiņa attīstības vīzija, kas definēti Ropažu novada Stratēģijā. Ropažu novada pašvaldībai ir nepieciešama Stratēģija, kura būtu par pamatu ilgstošai, stabilai novada ekonomiskai attīstībai, nodrošinot atbilstošu dzīves līmeni, izmantojot novadā esošos resursus.

4. ZIŅAS PAR PASĀKUMIEM PLĀNOŠANAS DOKUMENTA ĪSTENOŠANAS MONITORINGA VEIKŠANAI, NORĀDOT MONITORINGA ZIŅOJUMA IESNIEGŠANAS TERMIŅUS

Saskaņā ar Vides pārraudzības valsts biroja atzinumu, lai konstatētu Ropažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2014.-2030.gadam īstenošanas radīto tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi, kā arī lai nepieciešamības gadījumā izdarītu grozījumus plānošanas dokumentā, izstrādātājam, izmantojot valsts vides monitoringa un citus pieejamos datus, vismaz divas reizes plānošanas periodā (2021. un 2029.gadā) jāizstrādā monitoringa ziņojums un jāiesniedz (arī elektroniskā veidā) Vides pārraudzības valsts birojā.

Ar apstiprināto Ropažu novada Stratēģiju un Vides pārskatu var iepazīties pašvaldības tīmekļa vietnē www.ropazi.lv un Ropažu novada pašvaldības administrācijā.